

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., MONDAY MORNING, DECEMBER 3, 1945

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

Roparji odnesli \$23,5000 gostilničarju

Clevelandu so ropi na dnevnem oziroma nočnem redu. Dan čitamo o novih vlomih in ropih. Največ so pa žrtve go-
rari, pri katerih čutijo roparji tudi največ denarja. Raču-
delajo gostilničarji promet pozno v noč in jutro, ko so
zaprti in morajo vsled tega imeti denar doma.
Dan so odnesli roparji gostilničarju Cigoju na 200. cesti
\$8,000 iz dveh železnih blagajn, večeraj je bil pa žrtev
gostilničar Emery Križman, ki vodi znano gostilno
Bar na 961 Addison Rd. Roparji so mu odnesli za \$23-
500, obveznic in vojnih bondov iz stanovanja na 18004
Addison Rd.

Dočim sta bila Mr. in Mrs. Križman večeraj rano zjutraj še
v gostilni na Addison Rd. je bila doma gđ. Marie Kelhar, sestra
Mrs. Križman. Spala je v svoji sobi, ko jo zbudi nek sum. Po-
gleda in nemalo se prestraši, ko zagleda pri postelji tri oborože-
ne moške. Dva Križmanova otroka, Margaret 7 let in Jackie 8
let sta spala v sosedni sobi.

Roparji so surovo nadržali gđ. Kelhar in zahtevali, da jim
pove, kje ima svak Križman denar. Rekla jim je, da tega ne ve.
Potem je ostal eden pri njej za stražo, ostala dva sta šla pa po
stanovanju iskati denar. Pol ure sta brskala po hiši in končno so
odšli vse trije. Svakinja je nato poklicala po telefonu Križmano-

va, ki sta takoj obvestila policijo.

Ko je prišel Emery domov, je ugotovil, da so mu roparji,
odnesli \$3,200 v gotovini, \$16,500 v vladnih obveznicah in za
\$3,200 vojnih obveznic, dalje dve dragoceni kožuhaštj suknji in
zapestno uro, posuto z demanti. Roparji so vzeli tudi Miss Kel-
har \$100 v gotovini.

Mr. Križman je povedal policiji, da mu je ostal denar od so-
bote, ko je potreboval večjo vsoto za menjavo čekov. Ravno v so-
boto je tudi kupil vladne vojne obveznice.

Policiji so bili poročani tekem sobote noči številni drugi ro-
pi, tatvine in nasilja po mestu.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Jože se vrača—

Naš zastopnik Jože Grdina
se je obrnil proti domu. V so-
boto smo prejeli od njega še
8 novih naročnikov iz Sheboy-
gana, Wis. Tako jih je Jože tam
dobil kar 34 novih, kar je zelo
lepo število. Jože gre zdaj pro-
ti domu. Oglasil se bo še v Mil-
waukee, Waukeganu, Chicagu
in Lemontu, v nedeljo upa pa že
biti doma. No, saj delal je do-
sti in je potreben nekaj oddi-
ha.

V sredo na prireditve—

V sredo večer bo v SND na
St. Clair Ave. velika priredi-
tev v zvezi s kampanjo za pro-
dajo obveznic zmage. Na tej
prireditvi bodo tudi razdelili
nagrade onim, ki so prodali naj-
več obveznic. Za \$1,000 nagrad
bo oddanih. Program bo zelo
zanimiv in vsak je prijazno
vabljen, da se udeleži.

Jutri na sejo—

Podružnica št. 41 SZZ ima ju-
tri večer ob 7:30 letno sejo v
navadnih prostorih. Glavna za-
deva na tej seji bo volitev no-
vih uradnic za prihodnje leto.
Ker je ravno božična sezija se
bodo članice tudi druga drugo
obdarovale. Vsaka naj prinese
v ta namen kako darilce v red-
nosti 25c.

Vabilo na sejo—

Podružnica št. 14 SZZ ima
jutri večer ob 7 letno sejo v
SDD na Recher Ave. Najprej
bo volitev novega odbora in po-
tem bo prosta zabava. Več čla-
nic bo ob tej priliki godovalo,
torej bo prav veselo. Tiste, ki
še niso plačale asesmenta, naj
to store jutri.

Po pismo naj pride—

Pismo ima pri nas Alois Ze-
lezničnik. Naslovljeno je na
6113 St. Clair Ave., kjer pa ne
živi.

Prijazen obisk—

V soboto so nas obiskali sle-
deči prijazni Barbertončani:
Mr. in Mrs. Andy Blažič in
Mrs. Jerry Župec, ki so bili v
Clevelandu na obisku pri so-
rodnikih. Povedali so nam, da
so šli po srnjake v Pennsylvani-
jo sledeči Barbertončani:
Jerry Župec, Andrew Zalar,
John Klancar in John Opeka.
Nadlovce Jože Lekšan ni mo-
gel z njimi, ker ga firma, kjer
je zaposlen pri važnem delu, ne
more pogrešiti. Prijatelju Jo-
žetu je prišlo to zelo nerodno,
ker mu je baš za ta lovski po-
hod Mrs. Blažič shkejala lepe
šticke (zapestnike po besed-
njaku). Naš urednik je namig-
nil, da bi jih tudi on rad imel
en par lepih, ker jih ni imel na
rokah že kakih 45 let. Bogve,
če je namigavanje zadelo na
pravo struno?

ARMADA ODPUSTI ZDRAVNIKE IN DENTISTE

Washington. — Vojni odde-
lek je pripravil vse potrebno,
da se odpusti iz armade 15,000
zdravnikov in 5,000 zobozdrav-
nikov s tem, da je znižal zanje
točke. Dozdej jebilo potrebno
80 točk za doktorje, da so šli
v civil, zdaj je pa to znižano na
70 točk.

Poleg tega gredo lahko v ci-
vil vsi zdravniki, ki so služili v
armadi 42 mesecev, ali ki so sta-
ri 48 let ali več.

VI GROBOVI

Jakob Trček

Oboto zvečer je umrl po
boleznij rojak Jakob Tr-
ček 65 let. Stanoval je
pri Alice na 266 E. 156.
Ona je bil iz vasi Vrh
Treh Kraljev nad Logat-
cem. Je prišel v Ame-
rico pred 40 leti. Tukaj zapu-
šča Jakoba ter tri hčere:
poroč. Hoge, Frances in
poroč. Galente, v Arizo-
ni. Josephine poroč.
Dalje zapuša tukaj
Jakob, v stari domovino pa
Andreja in Antona ter
Marijano, Johano,
in Franciško. Soproga
je umrla leta 1928.
Je član društva sv. Ja-
koba št. 71 ABZ. Pogreb
bo zjutraj ob devetih iz
pogrebnega zavoda
sv. Jeronima ob 9:30
kalvarijo. Naj počiva v
vzrastalim sožalje.

Olga Jaklič

Oboto je umrla zadeta od
strela mlada Olga Jaklič
Buzjak, stara 33 let, sta-
nala 843 E. 222. St., Eu-
rope. Tukaj zapuša žaljo-
proga Josepha, mater
sestre Friedo poroč.
in Albino poroč. Metz-
kec drugih sorodnikov.
Ona je bila v Clevelandu
članica podružnice 25
pogreb bo v sredo zju-
traj iz Želetovega po-
grebnega zavoda na 152. cesti,
sv. Vida ob devetih in
kalvarijo. Naj počiva v mi-
ralim sožalje.

POŠILJTE BEGUNCI VAS
POSILJTE POMOČ!

ZAKONSKA PARA STA SI KAR ENJALA SVOJE BOLJŠE POLOVICE

City, Nev. — Tukaj
soprim stanovanju čaka-
poroko Mrs. Faust in
Preisler iz New Jersey.
Guild jima je dovolil
mojo. Pripeljala sta se oba
moji in sodnik je takoj
moji oba para in sicer je
prejšnjega zakona.

Razne vesti od
naših borcev
v službi
Sirica Sama

Oboto je dospel domov s
odpustom od kora
Sgt. Frank Oster, zet
družine Mr. in Mrs.
1146 E. 61. St. Služil
je bil 18 mesecev na
Pacifiku. S svojo žen-
jo živel zdaj na 6120
Ave., kjer ga prijatelji
priliki obiščejo. Fran-
ciska na farmi v Perry,

Kralju so prepovedali vrnitev

London. — Radio iz Bel-
grada poroča, da je narod-
na skupščina sprejela reso-
lucijo, ki prepoveduje kra-
lju Petru povrnitev v Jugo-
slavijo. Skupščina je tudi
100% odglasovala zaupni-
co Titu in njegovi vladi po-
tem, ko je ta predložila re-
signacijo, kot je to običaj
vlade narodni skupščini.
(Bogve, kaj bi se zgodilo
onemu, ki bi se zmotil in re-
kel: "Predlagam, da se re-
signacijo sprejme!")

NEKAJ VESELEGA ZA DOLGINE S 6 ČEVLJI

Chicago. — Na konvenciji
zveze izdelovalcev posteljnine
so sklenili, da bodo v bodoče
napravili nekaj tudi za tiste
ljudi, ki merijo 6 čevljev in
več v višino.

Standard dolžina za postelje
in žimnice je bila dozdaj 74
palcev, odslej bo pa 78 palcev.
Velikani bodo torej v bodoče
lahko stegnili po postelji svoje
stope.

Danes se bodo sestali na konferenco vozniki busov, ki so na stavki

Chicago, Ill. — Za danes je
sklicana konferenca unijskih vo-
diteljev voznikov Greyhound
avto busov, ki so na stavki že
drugi mesec. Nad 4,000 voznikov
je na stavki za večjo plačo
v 27 državah.

Na konferenci se bodo sestali
predsedniki vseh lokalnih uni-
j, ki so na stavki. Vozniki zahtev-
ajo 5.75 centa na miljo, dočim
dobivajo zdaj 5.21 centa. Busna
družba je že ponudila 5.40 centa
na miljo.

Našli so bus, ki je padel v jezero

Chelan, Wash. — Mornariški
potapljači so zasledili v jeze-
ru Chelan šolski bus, ki je pred
nekaj dnevi zdrsnil z ledene
ceste ter padel v vodo. Takrat
je utonilo 16 šolarjev in voz-
nik. Bus so zasledili 200 čevl-
jev globoko v vodi in sicer 250
čevljev od brega. Koliko tru-
pel otrok je še v busu potap-
ljači še niso mogli ugotoviti.

Senator svetuje Angliji naj proda delnice

Washington. — Senator
Moore iz Oklahome je kritizi-
ral dejstvo, da lastuje angleška
vlada delnice v ameriških pod-
jetjih. Anglija išče v Ameriki
4 milijone dolarjev posojila in
senator je svetoval Angliji, naj
proda te delnice in tako bo la-
hko dobila vsaj pol milijona dol-
larjev.

PRI VSAKI PRILIKI SPOMNI-
SPOMNITE SE SLOVENSKIH
BEGUNCEV S KAKIM DAROM

Trije republikanci upajo na predsedniško nominacijo v 1948

Washington. — Trije promi-
nentni republikanci goje upanje,
da bodo leta 1948 dobili nomina-
cijo za predsedniškega kandida-
ta republikanske stranke. Ze
drugo leto se bo videlo, če smejo
kaj upati in kateri izmed njih
ima lahko največ upanja za to.

Eden je newyorški guverner
Dewey, ki bo prihodnje leto po-
novno kandidiral za guvernerja.
Ako bo izvoljen, ima lahko tudi
veliko upanje za predsedniško
nominacijo. Ako bo poražen za
guvernerja, je politično končal.

Drugi je bivši ohijški guverner
John W. Bricker. Ta bo dru-
go leto kandidiral za senatorja
proti demokratu James Huff-
manu, ki ga je imenoval v senat
guverner Frank Lausche, da na-
domesti Harold Burtona. Ako
bo zmagal za senatorja, bo takoj
odpri kampanjo tudi za predse-
dniškega kandidata.

Tretji je pa bivši guverner
države Minnesota, Harold E.
Stassen, ki je pravkar sšel
mornariško uniformo. Najbrže
bo kandidiral proti senatorju
Henriku Shipsteadu. Ako ga po-
razi, mu bo to že dalo mesto v
prvih vrstah za predsedniškega
kandidata. Toda če bo Stassen
našel koga, ki bi mogel prema-
gati Shipsteada, potem Stassen
ne bo kandidiral v senat in bo
samo gradil šanse za predse-
dstvo.

Po državi Ohio so suhači zopet na pohodu

Columbus, O. — Antisalska
liga, ki je tekom vojne še precej
mirovala, je zopet na pohodu.
Uradniki pravijo, da bodo pri
volitvah drugo leto posušili mno-
go krajev po državi Ohio. Liga
je zlasti aktivna tam, kjer v go-
stihlah točijo opojno pijačo mla-
doletnim.

V državi Ohio je zdaj položaj
z ozirom na prohibicijo sledeč:
popolnoma suhih je 132 izmed
785 vasi in 303 izmed 1,310
mest. V 281 izmed 868 vasi pa
se lahko prodaja 3.2 pivo. Vsa
ostala mesta in vasi v Ohio so
pa mokra.

RABILA STA UNRRA ZA IZDELOVANJE DENARJA

Washington. — Dva usluž-
benca UNRRA (relifna organi-
zacija združenih narodov) sta
pod ključem obtožena, da sta
rabila opremo organizacije za
izdelovanje ponarejenega de-
narja.

Eden je Manuel Gonzales,
star 22 let, drugi pa 19 letni
Daniel Bennington. Pravita, da
sta izdelovala denar samo za
"igračo." Toda eden ponareje-
nih bankovcev je našel pot tu-
di v neko washingtonsko banko.

NAJNOVEJŠE VESTI Rebeli v Perziji so ustrelili na ulici guvernerja

TOKIO — Glavni stan gen.
MacArthurja je ukazal are-
tirati 59 prominentnih Japon-
cev. Med temi je tudi princ
Našimoto, mnogo političnih
voditeljev, generalov in ad-
miralov, bankirjev in indus-
trijalcev, ki bodo vsi obtože-
ni vojnih zločinov in pomoči
v vojni.

FRANKFURT — Dva ameri-
ška častnika od inteligenčne
službe (tajna preiskovalna
edinica), sta preiskala mne-
nje med nemškim narodom
v ameriški coni ter zdaj po-
ročata, da so Nemci vedno
bolj nezadovoljni. Zlasti je
nemirna mladina, ki nima no-
benega dela in starši se boje,
da bodo šli fantje v razne
tolpe.

CUNKING — čete generala
Kajseka prodirajo proti Muk-
denu v Mandžuriji, kjer so
se utrdili komunisti.

Glasovanje za stavko je bilo 1:0

Memphis, Tenn. — V tukaj-
šnji klavnic se je vršilo glas-
vanje, če gre unija mesarskih
delavcev na stavko ali ne. Glas-
vanje je izpadlo 1:0 za stav-
ko. Vseh uslužbencev pri tej
klavnic je namreč 62 in glas-
val je samo 1, 61 jih pa ni. Uni-
ja (CIO) je rekla nato, da še
ne ve, kaj bo storila.

RUDOLF HESS JE UPAL, DA PRIPELJE ANGLEŠKEGA KRALJA NA SESTANEK

Nuernberg, Nemčija. — Ru-
dolf Hess, bivši Hitlerjev depu-
tij, ki je dospel v maju 1941 na
škotsko z letalom, kar je bila
takrat velika senzacija po vsem
svetu, zdaj pripoveduje, da je
upal pripeljati nazaj v Nemčijo
angleškega kralja na tajno
konferenco s Hitlerjem.

Hess pripoveduje, da Hitler o

tem sam ni nič vedel, dokler ni
prečital pisma, ki ga je Hess
pustil pred poletom, ko se je
dvignil z letališča v Monakovem
na Angleško.

Hess je pisal tudi škotskemu
vojvodi, na čigar posestvu se je
spustil na tla in kjer so ga pri-
jeli ter vtaknili v ječo do konca
vojne.

It's Unanimous, Now

By Beck

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po razpisalnicah: Celo leto \$4.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents.

Entered as second-class matter January 6th, 1938, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 281

Mon., Dec. 3, 1945

Še enkrat o izdajalcih

V Parizu še danes kažejo ostanke krvi, ki je oškropila zidove karmeličanskega samostana v francoski revoluciji. Menihi niso mogli pristati na brezboštvo revolucionarjev. V imenu nove svobode so bili poklani. Drhal, ki je imela moč, jim je vzela življenje in jih proglasila za izdajalce. Danes jih svet časti kot junake svojega prepričanja. V Londonu so obešali katoliške duhovnike, ki so si upali na Anglijskem maševati. Zadnji tak izdajalec, ki mu je bila božja postava več kot človeška, blaženi Oliver Plunkett, je bil obešen leta 1681. Danes se Angleži sramuje, da so njihovi predniki take moze imenovali izdajalce. Eden najslavnejših izdajalcev te vrste je sveti Tomaž More, učenjak in kancelar Henrika osmega. Bil je v Londonu obglavljen, ker je nasilni kralj trdil o njem, da je izdajalec in upornik. Danes se vse klanja njegovemu spominu. V vseh teh slučajih in v nešteti drugih je surova sila začasno zmogala in v svoji moči nasprotnikom vzela življenje in dobro ime. Čas pa je pokazal duševno veličino preganjanih in obsodil malenkostne ljudi njihove dobe.

Naš narod v starem kraju je med to vojno vstal proti komunizmu. Ta je s surovo silo zmagal in sedaj spreminja Slovenijo v sovjetsko satrapijo. Vse one, ki se niso podali komunizmu, ki so spoznali njegovo nanevarnost in se mu uprli, partizanstvo v pijanem zmagovalstvu pobija in proglašja za izdajalce. Ponavlja se stara igra boja med duševno silo in surovim nasiljem. Zanimivo je, kako v Ameriki med slovenskimi izseljenci odmeva ta domača civilna vojna. Tudi tu slišite drhal, prijateljsko razpoloženo do komunizma, kako spremlja s svojim tuljenjem zmagovalje partizanov v starem kraju. Dopisniki raznih "naprednih" listov naravnost tekmujejo kot za stavo, kdo bo večkrat o nasprotnikih zapisal besedo izdajalec. Tudi slavni SANS misli, da ne sme zaostati v zmerjanju. V nekako čast si šteje, da vodi kampanjo proti premagani.

Vprašujemo se, zakaj je tak krik v "naprednem" Izraelu, ko vendar trdijo, da so zmagali. Zatrjujejo nam kar naprej, da je ta zmaga vekotrajna. Zakaj tedaj pri skakanju po mrtvem levu toliko napora in toliko prelite tinte? Ali jih morda straši misel, da so v zgodovini premagani, obsojeni, obešeni "izdajalci" postali slavni, dočim so nasilniki, ki so one telesno strli, ostali osramočeni? Ali se jim godi kot tistem, ki je šel skozi gozd in kričal, ker ga je bilo strah in je sam sebi dajal korajžo?

Naj že bo karkoli vzrok te kampanje zmagovitih Titovih častilcev, nikakega dvoma ni, da pride čas, ko bo tudi o slovenskih "izdajalcih" in njih plemenitih "zmagalcih" zgodovina govorila čisto drugače, kot danes govori propaganda. S tem, da je kdo zmagal, še ni rečeno, da ima prav.

Ob tem premišljevanju, kako zgodovina včasih po dolgem času postavi stvari na njihovo pravo mesto, stoji vedno pred nami vprašanje: Kako da noče noben velikih prijateljev med partizanskimi prijatelji določno povedati, kaj so prav za prav "izdali" ti ubogi premaganci in begunci?

Kaj naj bi izdali s svojim bojem proti komunističnemu partizanstvu? Ali so izdali Slovenijo? Domobranci so jo ravno branili pred komunizmom. Ali je tisti izdajalec, ki go-ga brani? Ali morda še kdo dvomi, da je hotel komunizem osvojiti Slovenijo? Ali je še kak dvom, da je za partizan-ostvom bil čist in popoln komunizem? Ali morebiti kdo še vedno ne verjame, da je Tito komunist in da je v njegovi vladi med ogromnim številom petindvajset ministrov 19 čisto-krvnih komunistov in da so drugi njih tesni prijatelji? Saj vendar tega sami ne taje. Nasprotniki partizanov so torej Slovenijo branili pred komunizmom in je niso izdali. Morda so izdali državo Jugoslavijo? Toda vsi vemo, gospoda pri SANSU prav tako, da je bilo domobranstvo in čet-ništvo v zvezi s postavno vlado Jugoslavije, ki so jo vsi za-vezniki z Rusi vred priznavali. Recimo, da ni bila bogve koliko vredna, toda bila je postavna vlada tudi v ruskih očeh. Ko je šlo za tisto prisego leta 1944, so se oficirji, ki so bili pri domobrancih, obrnili na vojnega ministra te vlade, ali naj prisežejo z znanimi besedami. Dobili so odgovor, naj to store. In takrat sta bili pri vojnem ministru Mihajlovič vojni misiji Amerike in Anglije. Torej domobranci niso de-lali proti Jugoslaviji. Toda že slišimo ugovor, da so zavezni-ki takrat že podpirali tudi Tita. To je res. Toda v vojni mnogokrat najamejo tuji razbojnik, da nekaj naredi za dobro plačo. ako so žalibog zavezniški podprli Tita in jih se-daj za to glava boli. Podprli so ga kot vemo predvsem zato, da ustrežejo Rusiji. Če kdo podpre razbojnika za svoj na-men, s tem še ni rečeno, da ima razbojnik tudi prav. Ali so izdali domobranci zavezniške? Ravno domobranci oficirji so do zadnjega vzdrževali tesne stike z obveščevalno službo zaveznikov. Poveljnik "Slovenske narodne vojske" kot se je nazadnje imenoval Preželj se je mesece skrival pred Nemci, da ga niso ujeli, našli pa so Nemci stotine drugih domo-brancev pri delu za zavezniške in jih nekaj postrelili, nekaj pa zaprli. Ali je kdo izdajalec tistega, kateremu z življen-sko nevarnostjo pomaga? Komunisti tudi ne znajo naštetih nobenega dejanja teh svojih nasprotnikov, ki bi zavrla zma-go zaveznikov. Zmage zaveznikov namreč ni prinesel Tito. Ta je bila rezultat orožja velesil.

Kadar smo pri tem vprašanju, tudi ne smemo nikoli po-

zabiti, da se ima vsakdo pravico braniti. Če si napaden, ne boš spraševal, iz katerega plota si smeš iztrgati kol, da se braniš. Tudi slovenski kmet, ki je branil svoje domove, ni mogel iti šele Tita vpraševati, če se sme braniti in s kakšnim orožjem. Sila kola lomi. In braniti se je bilo treba. Deset tisoč od partizanov pobitih so klicali iz množičnih grobov, naj se ostali branijo, da narod ne pogine. Dolžnost samo-obrambe je bila naložena narodu, ko so komunisti izdali ge-slo, da mora zmagati njih komunizem, četudi ves narod pro-pade, in ko so ljudje brali pisma komunističnih voditeljev kot je ono Kardeljevo z naročilom: "Pobijte vse duhovne, inteligente, kmete."

Usmiljenejši partizanski prijatelji govore, kadar nane-se beseda na "izdajalce", da so to pač zapeljanci. Nastane vprašanje, ali je bilo treba koga zapeljati, da brani hišo in družino? Pa vstane tudi drugo vprašanje, kdo so potem zapeljivci? Seveda je odgovor takoj tu: "Duhovščina, škof." In kakšen interes naj bi imeli ravno ti, da zapeljejo ljudstvo v neko izdajstvo? Vemo, da je že druga narava slovenskega svobodomiselnca, da ob vsaki stvari obsodi du-hovnika. To je njih šola, to je njih tolažba vesti, ki jo jim moramo v krščanski ljubezni pripustiti. Toda težje je ra-zumljivo, da se dobe katoličani, ki vidijo v duhovščini, ki je zrastla iz njih sreda — zapeljivce. Tu je ena sama razlaga. Mogočna in spretna propaganda komunizma se pri njih po-zna, ne da bi se sami tega zavedali.

Ob zadnji krizi v Franciji je zapisal znani francoski ro-manopisec Francois Mauriac o velikem ozadiju boja med ko-munizmom in krščanstvom nekaj značilnih besed. Mauriac je katoličan in je bil vedno v odporu proti Nemcem. On pravi: "Za kar gre v tem boju, zadeva jedro našega obsto-ja. Po celem svetu gre za boj med duhom krščanstva in med duhom totalitarizma. Vse drugo, naj bo govorjenje o laici-zmu ali nacionalizaciji, je le dim, ki zakriva jedro boja med krščanstvom in komunizmom. In v tem konfliktu ni pre-mirja."

Spopad med krščanstvom in komunizmom v Sloveniji je le delček tega velikega svetovnega boja. Kdor to vidi, tudi ve prav oceniti besedo "izdajalec," s katero divjajo ameriški partizani proti katoličanom. Tu je vzrok sovra-štva proti premagancem in beguncem.

Vemo, da hudobiji in neumnosti ne bomo nič dopove-dali. Ti dve sta le prevečkrat predobri zaveznici. Napisali smo za tiste, ki hočejo misliti s svojo glavo in se znajo otre-sti spon propagande.

Odpri srce, odpri roke. . .

Čez sedem let vse prav pride. V letu 1938, torej ravno pred sedmimi leti, je nekdo pisal v nekem clevelandskem listu take besede:

"Ljudje, ki nimajo v svojem slovarju besede 'ne,' so v sedanjem času zelo važni, kajti kaj bi počeli diktatorji po vseh kra-jih sveta, če bi ne bilo dosti ki-mavcev, katerih vratovi se zna-jo priprobiti samo naprej, ne pa tudi na stran? Seveda, zani-kavanje je postalo nevarno, od-kar dovoljuje diktatura le eno stranko, le eno politiko, eno mi-sel, sploh vse le po eno, in se vse, kar je različno od enega, sma-tra in obsoja za zločin."

Leta 1938 še ni "vladal" Tito v Jugoslaviji, pač pa so vladali po svetu razni drugi diktatorji, zato so bile seveda gornje besede dandanes, posebe za Jugoslavijo, toda videli bomo, da dotični, ki je to pisal, danes ne misli tako kot je mislil leta 1938.

Toda čitajmo še kaj iz leta 1938:

"Samodržci, naj se imenujejo sultane, carje, dučeje ali firerje, so v tem pogledu vedno kratko-vidni, ker sicer ne bi skušali do-seči, kar je nemogoče. Še nikdar niso bile vse misli pod enim klo-bukom in nikdar ne bodo. Če pa morajo biti nasprotja, je v vsa-kem režimu bolje, da se poka-žejo, kakšna so, kot da bi se mo-rala skrivati. Edino če misli diktator le na svojo osebno moč in mu ni čisto nič mar, kaj da pride, kadar njega več ne bo, je brezobzirno zatiranje vsake opo-zicije razumljivo."

Ves svet ve dandanes, da je v Titovini več kot dovolj "brezob-zirnega zatiranja vsake opozi-cije." Razumljivo je po zgor-jih besedah to samo tedaj, če si razlagamo, da diktatorji ne gre za drugega ko za — osebno moč!

Klobuk dol pred možem, ki je to pisal! Toda klobuk dol pred njim samo tedaj, če tudi danes še tako misli, kot je mislil in pisal pred sedmimi leti. Ker je pa še več pisal, čitajmo še malo dalje, potem bomo pogledali, kdo je tisti mož.

"Le če so fraze o njegovem (diktatorjevem) patriotizmu, o ljudski blaginji, o bodočnosti države zlagane, se more razumeti njegovo bežanje od vsake kriti-ke in od vsega, kar bi se mogel naučiti iz nje. Kdor ima pro-gram in cilje in resno veruje va-nje, je kritičen sam napram se-bi, vedoč, da se vsak človek lah-ko moti, in ker več oči več vidi in več glav več misli, pozdravlja kritiko, prihajajočo od drugih. Po tem se da sklepati, da dikta-tura, ki bombastično deklarira-jo o slvani bodočnosti, v resni-ci ničesar ne store za bodočnost, kot to, da bo morala (bodočnost) pospravljati razvaline in smetje, ki bo ostalo za njimi (namreč diktatorji). . . Kimavci bodo zopet sledili."

Lepe reči je torej leta 1938 napovedal mož, ki je to pisal, vsem diktatorjem in dovoljeval, cem ene stranke — torej vsaka-ko tudi Titu! Saj ni zapisal, da piše samo o carjih, dučejih, sul-tanih in firerjih, ampak je zapi-sal, da piše o vseh samodržcih in diktatorjih.

Škoda, da je tisti mož danes očividno drugih misli, zakaj nič še nisem opazil, da bi te dni kaj zinil zoper diktatorja Tita v Ju-goslaviji in zoper diktaturu ene stranke tam, ki vsako opozicijo preganja tako dolgo, da jo spravi v grob. Morda ste vi drugi kaj opazili, da se je onj mož te dni postavil kje zoper vse to, kar je tako ostro obsojal leta 1938. Jaz nisem.

In ta mož — kdo je? Vse malo preje navedene be-sede so prepisane iz CANKARJEVEGA GLASNIKA, ki jih je imel v svoji maroni številki leta 1938, in nobenega dvoma ni, da so prišle izpod peresa — ET-BINA KRISTANA. . . Podpisa sicer ni, kot urednik pa je podpi-san Etbin Kristan.

Ko smo že pri tem, pogledajmo še v juljsko številko istega let-nika CANKARJEVEGA GLASNIKA. Tudi naslednje besede so izpod peresa Etbina Kristana, ali je vsaj odgovoren zanje: "Diktature niso večne. 'Vsi mali bogovi si domišlja-jo, da je usoda prav njih izbra-la, da ustvarijo nekaj večnega.

Kadar se je komu posrečilo, prevariti demokracijo, misli, da se njegov tron ne more nikdar več prekucniti. Zgodovina govo-ri pač vse drugače, toda če bi razumeli njene nauke, ne bi mo-gli nikdar začeti svojega blazne-ga posla. Tudi danes se zgodi, da se kakšnemu "velikanu" oma-je stolček, pa zleze bolj trdo na tla. . . Ljudstvo je bilo pač močnejše od njega."

Etbin Kristan je v svojem dolgem življenju večkrat kaj za-pisal o — prepričanju. . . Na-vduševal je judi, naj se svoje-ga prepričanja strogo drže in naj ne bodo — kimavci.

Doživel je Tita in pod njim je zatajil svoje prepričanje in je postal kimavec. . . Pa ga seve-da ni sram, zakaj družbe sebi enakih mu res ne manjka.

Tudi o izgnancih, brezdomcih, beguncih in brezdomovcih je pisal Etbin Kristan v CAN-KARJEVEM GLASNIKU leta 1938. Ni pisal o SLOVENSKIH brezdomcih, ker teh leta 1938 še ni bilo. Pisal je pa o drugih iz-gnancih in brezdomcih in je imel zanje kar dobro besedo. Toda rajši čitajmo Kristanove lastne besede iz leta 1938, kakor stoje zapisane v CANKARJE-VEM GLASNIKU omenjenega leta v februarjski številki:

"... ni bilo dobe, ko bi bilo na svetu toliko 'brezdomovci-vev' kot jih je danes in to je eno najbolj zgovornih dejstev, da je sedanji svetovni položaj abnormalen, nestalen in trajno nemogoč. . . Italijani, ki ne mo-rejo prenašati fašizma, židje, ki ne morejo živeti doma, socija-listi, ki jim v Avstriji žuga ječa in smrt, nasprotniki nacizma, za katere ni prostora v tretjem raj-hu, niso navadni izseljenci, tem-več begunci, ki so jih politične razmere izgnale in ne bi bili si-ker nikdar zapustili svojih ro-dnih krajev.

"Največje število teh politi-čnih izgnancev prihaja pač iz Rusije. Tam so začeli bežati ta-koj, ko je izbruhnila revolucija in to se je nadaljevalo, dokler jih ni bilo po raznih krajih Ev-rope, Azije in Amerike do sedem sto tisoč. . . No, politično preso-janje te ogromne ekspatriaci-je (brezdomovinstva) je ena reč, posmatranje s človeškega stališča pa druga. S te strani je to mogočna tragedija, ki ima v zgodovini le malo primerov."

Torej niti beguncev iz Rusije Etbin Kristan leta 1938 ni ob-sodil za izdajalce in vojne zlo-čince! Pravi celo, da je njihov "strah razumljiv." Begunci iz iz drugih takratnih dežel, ki so bežali iz enakega "razumljivega strahu," so mu pa naravnost pri srcu. Takole potoži o njih-ovi žalostni usodi:

"Armencev, ki so zapustili svoja ognjišča, bežečih pred tur-skim besom, je okrog 240.000. Asircev 7.000. Iz saarske kraji-ne je odšlo 4.000 Nemcev, ki so zapustili deželo po plebiscitu, v katerem so glasovali proti Hit-lerju. Drugih Nemcev, ki so ušli iz Rajha, je okrog sto tisoč. Protifašističnih Italijanov, ra-zen onih, ki so izgnani na lipar-ske otoke, je najmanj 50.000 po svetu. Vsa prizadevanja, da bi se tem ljudem ustvaril dom, so imela edini uspeh, da je bilo 10.000 Armencev naseljenih v ruski republiki Ervian v Aziji. Le malo teh izgnancev je, ki so si mogli ustvariti kolikaj dostoj-no. Večina jih živi v težavnih, . . . (Dalje na 3 strani.)

Naša dobrodelnost

Community Welfare klub, ob-če poznani dobrodelni klub st. clairski sestojec z večinom slo-venskih trgovskih žena in de-klet, se pripravlja na obhajanje štiri-in-dvajsete božičnice (in Miklavža pa brez parkeljna). V tork, ob sedmih zvečer bo skup-na večerja za vse članice v Sorn restavraciji na 6036 St. Clair Ave.

Redna decembrska seja pa

se bo vršila takoj po večerji in sicer v navadnih prostorih na 6108 St. Clair Ave. Članice so skozi vsa leta aktivne, sodelujejo in finančno prispevajo redno v različne dobrodelne namene, kakor "War Chest" — "Ameri-can Red Cross" — Cleveland Press spominski sklad — Ameri-can Yugoslav War Relief — Community Fund — Cleveland Press Doubrava sklad (vojna žrtev — težko ranjen) — "Za Crile bolnišnico veteranov so pridne članice sešile nad sto po-trebnih komadov. Pavla Štamp-fel, dobra članica, ki že več let vodi modno trgovino, je podari-la cel zavoj (nad 40 jardov) fla-nelastega blaga v ta namen. V Imenu Community Welfare kluba in Crile bolnišnice se tem potom izreka iskrena zahvala ge. Štampfel za velikodušni dar.

Prihodnje leto in sicer v mar-cu mesecu, bodo članice Commu-nity Welfare kluba praznovala srebrni jubilej ali 25 letnico od-ka je bil ta klub ustanovljen v St. Clair Bath House. Več o tem še seldi, ko bo odbor končal s predprilpavo za to slavnost. Iz-vrševalni odbor za sedanjí ter-min so:

Predsednica Josephine Posch (Posch Service Station E. 222. St.),

podpredsednica Josephine Haffner (Haffner Insurance 6106 St. Clair Ave.),

tajnica Nettie Prince (Real Estate 18023 Nottingham Rd.),

blaginjičarka Emma Grego-rić (Insurance 18108 Rose-cliffe),

nadzornice: Johanna Gornik (Gornik's Haberdashery 6217 St. Clair Ave.),

Johanna V. Mervar (Dry Cleaning 5372 St. Clair Ave.),

Anna G. Mihelich (Asst. Sec. Attorney at Law 1200 Addison Rd.), Rose Skoda, 17905 E. Park Drive (Past Pres. Community Welfare Club).

Za publiciteto,

Johanna V. Mervar.

Naši begunci

Spodaj prinašamo imena be-guncev, ki so bežali pred ko-munističnim terorjem iz svoje domovine. Vsi ti se nahajajo sedaj na Koroškem. Navaja-mo kraj, odkoder so doma, ime in priimek ter leto rojstva.

Dolenjci na Koroškem
(Nadaljevanje)

Iz NOVEGA MESTA in okolice so sledeči:

Avsec Amalija, 1933
Avsec Antonija, 1920
Avsec Ferdo, 1932
Avsec Janez, 1929
Avsec Marjeta, 1928
Avsec Marta, 1900
Avsec Marta, 1926
Avsec Martina, 1942
Haferle Franc, 1910
Jenič Angela, 1921
Kocijan Marija, 1922
Medic Anica, 1923
Medle Jafez, 1910
Pekolj Jožica, 1922
Premru Marija, 1907
Prešeren Franc, 1910
Sever Ivan, 1927
Torneri Lenčka, 1901
Torneri Milan, 1933
Turek Ivanka, 1894
Vehovec Marija, 1926
Virnik dr. Maks, 1912
Zukovec Franc, 1899
Zukovec Marija, 1897
Zukovec Marija, 1923
Zukovec Pavla, 1931

Iz vasi AJDOVEC je:

Gnidovec Marija, 1917

Iz vasi AMBRUS in okolice so sledeči:

Boben Marija,
Boben Marija, 1904
Ferkolj Justina, 1935
Ferkolj Stanko, 1939
Ferkolj Franc, 1908
Ferkolj Janez, 1895
Ferkolj Justina, 1936
Ferkolj Marija, 1896
Ferkolj Stanko, 1934
Glivar Jože, 1898
Glivar Franc, 1923

Glivar Jože, 1922
Hočevar Polde, 1905
Hribar Ignacij, 1904
Hribar Ignacij, sin
Šoba Ljudmila, 1909
Šoba Ljudmila, 1934
Šoba Terezija, 1938
Šoba Vera, 1943
(Dalje prihodnje.)

"Akraboltinajne," je poljski nadlovec, krojač Ma-ko sem mu jaz raztolmačil, razumem pravo zaljubljenost, "ti si pa udaril cvek naravn-na glavo. Je že res, da so krofi in poparjeni blinci vseh riht, ampak ti potakaj boš dobil na žganec par to polhov, ki jih bomo nočjo od-vili, če nam bo šlo vse po na-mi in če nam jih ne bo sam bo-varuj odpoklical in gnil drugam na pašo."

"Kaj ima peklensček v komando nad polhi?" bi jaz vedel, ki sem zopet prišel na vo pašo skrajno zanimivega ojetja.

"I, kaj še tega ne veš? Da jih pase in pod svojim v-nim poveljstvom jih ima-vem, po kakšnih paragrafih to bom posebej povedal, me, postajna motiš, ko se na končal tistega o grajske hčeri. . ."

Šklemf, šklemf. . . tedaj kaj počel doli pod potjo, kjer nastavili polhom skrinjice. "Aha, dva sta že naša," dovoljno muza krojač Zala. "Da, sta?" se oglasi na-variš Jakob," ki je bil pri-ju tu tedaj še za krojaškega jenca, torej je imel le v n-šlučajih pravico reči kako do.

"Jih že kar vidim, kako se seta kot dva velika ocvrti žgancih," konstatira oberst-dant naše ekspedicije.

"Kaj pa če jima bo pri-pomoč njih poveljnik in n-njih prostorov?" bi rad jaz, ki mi ni bilo toliko za- kot pa da sem se bal, če prišel v naš lovski revir vs kak general iz pritličja, ki se servirajo za glavno rihto v pomešano s smolo.

"Eh, tedh dveh že ne bo čerjal," odloči Matevž, ki vedel, kaj govori.

"Torej pustimo, naj pol po skačejo v skrinjice, vid poslušajta, kako se je ro-roman na Cerkniskem je-tem bo pa že krompirček opečen in po večerji bomo na biro po pasteh.

"Saj ne vem, kje sta se n-tila grajščakova hči in pr-kov sin, ki me ni bilo na-vendar je res, da sta se n-tila, da sta kot nalašč ust- na drug za drugega. Fant cer cajhnal dekletu, da o-če najbrže nasprotovale grajščina nad Ložem pre- božana, dekle ga je bilo prav da bo že kako. Je bilo prav kot je dandanašnji, ko b-jo za neveste, ki mora ne-ima kaj prida dote, ne kmetijo. Da bosta pa lo-ka, sta se domenila, da sta včasih naskrivaj se-dokler ne pride kak upod- rutek, da bo fant stopil dekletovega očeta in pol- njeno roko.

"Kako pa naj pridem v vas, ko si zavarovana na visokim Javornikom, pred je pa široko jezero?" je v-beh vprašal fant.

Kakor je vselej v takih-čajih, je bila tudi tukaj, je prišla na pravo misel, fanta, ko bosta enkrat do-bosta videla, da je ženka veliko bolj iznajdljiva kot-ja mi moški," je bilo zase- ril zamišljeno v ogenj, Matevž in obrnil krompir- kazal po eni strani že zelo skorjo.

Roman Cerkniskega jez- lje naprej.

Pisana mati

SPISAL J. F. MALOGRAJSKI

lečiti se ni mogel od go-
je krila zemske ostan-
ovega drugega očeta in
od kraja, ki ga je ta-
spominjal na blažena

leta. Saj je kot otrok
sem gor prihajal, sem
maja majhnega mati v
sem je pozneje tudi sam
hajal. Na vse sreče ure
dni se je spomnil in
mottože se ga je loteva-
spominih . . . Poteg-
napa, zašustelo je v vr-
stah lip, njemu pa je
bi ga bil nagovoril
njegovih ljubih znan-
ladostnih let. Ah, koli-
mudil pod temi lipa-
kel vase vonj dišečega
nil in krepčal se v
enci, poslušal brnenje
čebelic, ki so poletavale
na cvet, divil se petju
so imeli tu svoje do-
O lepa leta žarne
Tadaj je bila sama
mo veselje! Zdaj so
ni na vso to srečo bu-
nost v srcu! Bogat
prave zadovoljnosti v
bilo!

nil je in dotaknil se s
esti, ki je počivala na
njegovega očeta, potem
Anico za roko in jo
Molče sta stopala z
čadel, vtopljena vsak v
svojo.

do voza sta se used-
bič je počil in voz je
In šlo je dalje in da-
raje, katerih Anica ni
Kakor bi sanjala, se
to. France Mlakar pa
še, ko je bil na po-
na, prav zavedel naro-
nega rajnega očeta. Bi-
v veliko tolažbo, da iz-
njegovo željo ter
na ta način deloma to,
je bil kot sin ostal dol-
je menda čutila lju-
čivo. Nič več je niso
prijetne misli. Z ne-
prinenjem se je stisni-
mu, kakor se je stiska-
k svoji mami in po-
mojemu dedku . . .

revenu je bilo nekaj ča-
nem odhodu vse na-
umeti. Ali je zaslužil, da ga
peha tako od sebe? Naj bi mu
bil očital, četudi po nedol-
nem! Zdela bi se mu bila ume-
vna njegova nejevolja. Toda
tako neusmiljenih besed bi ne
bil smel rabiti njemu nasproti!
Njegov sin je bil!

(Dalje prihodnjič)

Soba se odda

Odda se opremljena soba se
odda poštenemu dekletu. Vpra-
šajte na 1119 Addison Rd. zgo-
rej. (283)

Posestvo naprodaj

Kdor hoče svoj denar dobro
investirati, naj kupi ta tri po-
sestva; 6121, 6123 in 6125 St.
Clair Ave. Za informacije po-
kliče MA 6530. (x)

To je pa že "službica" da se reče. — Jack Dempsey,
boksarski prvak je postal predsednik nove družbe v
boksarskem sportu. Njegova letna plača je \$250,000. Na
on vidimo v družbi grofice Helene Braselle (levo) in
Ponsell.

1945	DEC.	1945
Sa	Mo	Ta
2	3	4
5	6	7
8	9	10
11	12	13
14	15	16
17	18	19
20	21	22
23	24	25
26	27	28
29		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

DECEMBER

31. — Silvestrov večer v Slo-
venskem domu na Holmes Ave.
31. — Skupna društva fare
sv. Lovrenca zabavni večer v
SND na 80. cesti.

JANUAR

6. — St. Joseph Cadets št.
169 KSKJ ples v SDD na Wa-
terloo Rd.

13. Srnjakovo večerjo prire-
di Euclid Rifle & Hunting Club
v Slovenskem domu na Holmes
Ave.

13. — "Victory Banquet" pri-
redi fara sv. Nikolaja za vrniv-
še se fante in dekleta iz arma-
de. Banket in potem ples se vr-
ši v farni dvorani.

20. — praznovanje 10 letnice
obstoja pevskega zbora Slovan
v SDD na Recher Ave.

19. — Društvo Kristusa Kralja
št. 226 KSKJ ples v avdi-
toriju SND na St. Clair Ave.

26. St. Vitus Boosters št. 25
KSKJ plesna veselica v avdi-
toriju SN Dna St. Clair Ave.

Zgodba domobranca, ki je ušel partizanom z morišča

V taborišču slovenskih be-
guncov v Monigo je bil sestav-
ljen 12. avgusta zapisnik s slo-
venskim domobrancom, ki je
pribežal iz Slovenije. Opisana
je strahotna podivjanost par-
tizanskih tolpe, ki so prav po
tartarsko iskale, kako bi huje
mučili pred smrtjo uboge žrt-
ve, padle v roke teh propalih
komunističnih tolpe. Zgodba
vpije, kako strašno bo enkrat v
zgodovini slovenskega naroda
odmevalo ime partizan. Huje
kot ime Turek.

Petkovšek Anton, sin Jako-
ba in Marjete, roj. Trepal, ro-
jen 15. junija 1915 v Rovtah
št. 25, tam stanujoč in tja pri-
stojen, samski, trgovski po-
močnik, domobranski podna-
rednik v Rovtah pri 44. četi
pristopi in izpove:

Začetek samo obrambe

Bil sem uslužben v prodajal-
ni zadrugi Kmetijsko društvo
v Rovtah. Preje sem služil v
jugoslovanski vojski, iz katere
sem bil preveden v rezervno kot
podnarednik. Pred napadom
Nemcev in Italijanov na Jugo-
slavijo sem si ravno mislil u-
stanoviti družino in lasten
dom. Imel sem navoženega že
mnogo materjala. Vse so mi
pobrali kasneje fašisti brez
vsake odškodnine.

Partizanske tolpe so se začele
v okolici Rovt pojavljati v
jeseni l. 1941. Spomladi l. 1942
pa so začeli že ropati in moriti
nedolžne ljudi v naših krajih.
Enkrat so oddalec iz zasede
streljali na neki italijanski av-
tomobil, ne da bi kaj zadel.
Italijani so zato požgali popol-
noma zaselje Ceste. V tem ča-
su so začeli nasilno odpeljava-
ti v gozdove ljudi in jih pobli-
jati. Največ so jih pobili zato,
ker se niso hoteli pridružiti
njihovi zverinski tolpi. Izmed
mojih ožjih znancev so tedaj
uhajali Pavle-ta Lukana p. d. Mi-
hovca iz Praprotnega Brda, o-
četa 6 otrok, Janeza Kogovška

iz Podpeska, očeta dveh otrok,
Skvarča Franceta iz Mizendo-
la in župnika Geohelija iz Za-
plane. Na župnika je streljal
neki faliran študent Dobovič-
nik iz Vrhničke. Potem pa so
ga težko ranjenega vlekli k pre-
padu v Vranjih pečeh nad Pod-
lipo, ga tam še dva dni mučili
in nato vrgli v prepad. Za zve-
rinstvo se je kasneje zvedelo
od ujetih partizanov. Ko so
truplo potegnili v jeseni iz ja-
me, je uradna komisija še mo-
gla ugotoviti znake mučenja.
Istčasno pa so začeli terenci,
t. j. partizanski zaupniki po
vaseh, z ropanjem in izsiljeva-
njem. Zahtevali so živež in k-
vino, obleko itd. Če se je kdo
kaj ustavljal so mu zagrozili,
da sledi 8.9. To se pravi smrt
iz mavzarice s kalibrom 8.9
mm. Do moje vasi takrat ni-
so mogli, ker je bila v Rovtah
močna italijanska posadka. In
z Italijani se niso marali niko-
li spoprijeti. Ljudje na peri-
feriji pa so bili v vednem stra-
hu. Ker tudi Italijani niso ma-
rali konfliktov s partizanski-
mi roparji in niso prav ničesar
storili, da bi zaščitili prebival-
stvo, nam ni kazalo drugega,
kot da se poskušamo sami bra-
niti. 12. avgusta 1942 smo u-
stanovili samoobrambno stra-
žo. Morali smo seveda to na-
znaniti Italijanom. Orožje smo
imeli večinoma svoje iz dobe
razpada jugoslovanske armade,
vendar smo radi videza vzeli
nekaj italijanskega orožja, ki
pa je bilo malo rabno. To smo
razumeli, da nam dobrega oro-
žja ne dajo, ker nam niso za-
upali. Naša borba je veljala
partizanom kot sovražnikom
in škodljivcem ljudstva, pa tu-
di kot nasprotnikom jugoslo-
vanske misli. Takrat namreč
še niso govorili o Jugoslaviji,
ampak le o sovjetski Sloveni-
ji, ki da mora postati del Rusi-
je. Partizani so bili tudi vedno
polni psovki proti Angležem in

Amerikancem kot zapadnim ka-
pitalistom. Naša mala vojaška
edinica je kmalu dobila ime
"vaška straža." Povdariti mo-
ram, da nam Italijani niso ni-
koli zaupali kot tudi mi ne
njim. Zelo jasno nam je bilo,
da je Italijanom samo všeč,
če se Slovenci med seboj pobi-
jajo. To smo videli najbolj iz
tega, da niso nikoli zares mo-
no nastopili proti partizanskim
roparjem. Prav zato pa je bi-
lo nujno, da smo se morali
pred partizanskimi nasilstvi
našim prebivalstvom sami
braniti. Dejansko so Italijani
partizane bolj podpirali kakor
pa vaške straže. Zaplenili smo
titovcem mnogo orožja in na-
vadno je bilo to orožje vedno
italijanskega izvora. Ker pa
so se partizani izogibali bojem
z Lahi, ni bilo druge razlage
kot ta, da dobavljajo titovcem
orožje Italijani. To je bilo
splošno znano. Sijajno potrdi-
lo za to ravno v naših krajih.
sem dobili na begu v taborišče v
Monigo. 9. t. m. sem med pot-
jo sem v Trevisu naitel v ne-
ki gostilni na vojaška Italijana,
ki je l. 1942 služil v Rovtah.
Spoznal sem ga, kot je tudi on
mene. Povedal mi je, da je mo-
ral dvakrat po nalogo svojega
komandirja peljati v Smreko-
vec, v kraj oddaljen pol ure ho-
da od Rovt, orožje, municijo in
hrano. To mi je nov dokaz za
to, kar smo že prej dobro ve-
dela, da se partizani nikoli niso
resno borili proti Lahom, am-
pak vedno le proti domačemu
prebivalstvu, ki ni hotelo iti s
komunisti. Lahi so hoteli boj
med Slovenci. To je bil razlog,
da so podprli v večji meri par-
tizane kot pa kmečko obrambo
proti njim. Za naš okraj lahko
rečem, da partizani Lahom
sploh nobene škode niso napra-
vili. Vedno so nastopali samo
proti domačinom. Vsi smo ve-
dela, da gre komunistom samo
za razširjenje in vladno komu-
nizma, prav nič pa za osvobo-
jenje izpod laškega ali nem-
škega jarma.

Kako je bilo pod Nemci

Po zlomu fašistične Italije
smo prišli pod Nemce. V tistih
dneh septembra 1943 so parti-
zani močno napadali. Toda mi
v Rovtah smo odbili vse njiho-
ve napade. Kasneje se je naša
četa vključila v slovensko do-
mobranstvo. Nemškega orožja
nismo dobili nobenega. Niti č-
nega kosa nikoli ne. Največ
smo imeli orožja, ki smo ga dne
8. septembra odvzeli umikajo-
čim se fašistom.

Spomladi l. 1944 sta v teku
enega meseca padla v naši ob-
čini na tla dva angleška bomb-
nika. Posadki sta se v obeh
slučajih rešili, s padali. Prvi
avijon je treščil na tla "na Br-
du," kake pol ure zapadno od
Rovt. Mi smo takoj pohiteli tja,
kjer smo v okolici našli 8 an-
gleških padalcev. Ne vem, ka-
ko so Nemci na Vrhnički zve-
deli za padec bombnika. Prihi-
teli so z avtom. Posrečilo se
nam je skriti 6 Angležev, dva

pa so Nemci odvedli v ujetni-
štvo. Po odhodu Nemcev smo
ostalih šest pogostili, kasneje
pa spravili v gostilno "pri Po-
ram, da nam Italijani niso ni-
koli zaupali kot tudi mi ne
njim. Zelo jasno nam je bilo,
da je Italijanom samo všeč,
če se Slovenci med seboj pobi-
jajo. To smo videli najbolj iz
tega, da niso nikoli zares mo-
no nastopili proti partizanskim
roparjem. Prav zato pa je bi-
lo nujno, da smo se morali
pred partizanskimi nasilstvi
našim prebivalstvom sami
braniti. Dejansko so Italijani
partizane bolj podpirali kakor
pa vaške straže. Zaplenili smo
titovcem mnogo orožja in na-
vadno je bilo to orožje vedno
italijanskega izvora. Ker pa
so se partizani izogibali bojem
z Lahi, ni bilo druge razlage
kot ta, da dobavljajo titovcem
orožje Italijani. To je bilo
splošno znano. Sijajno potrdi-
lo za to ravno v naših krajih.
sem dobili na begu v taborišče v
Monigo. 9. t. m. sem med pot-
jo sem v Trevisu naitel v ne-
ki gostilni na vojaška Italijana,
ki je l. 1942 služil v Rovtah.
Spoznal sem ga, kot je tudi on
mene. Povedal mi je, da je mo-
ral dvakrat po nalogo svojega
komandirja peljati v Smreko-
vec, v kraj oddaljen pol ure ho-
da od Rovt, orožje, municijo in
hrano. To mi je nov dokaz za
to, kar smo že prej dobro ve-
dela, da se partizani nikoli niso
resno borili proti Lahom, am-
pak vedno le proti domačemu
prebivalstvu, ki ni hotelo iti s
komunisti. Lahi so hoteli boj
med Slovenci. To je bil razlog,
da so podprli v večji meri par-
tizane kot pa kmečko obrambo
proti njim. Za naš okraj lahko
rečem, da partizani Lahom
sploh nobene škode niso napra-
vili. Vedno so nastopali samo
proti domačinom. Vsi smo ve-
dela, da gre komunistom samo
za razširjenje in vladno komu-
nizma, prav nič pa za osvobo-
jenje izpod laškega ali nem-
škega jarma.

(Dalje prihodnjič)

ODPRI SRCE, ODPRI ROKE . . .

(Nadaljevanje z 2 strani)
največ obupnih razmerah. Mno-
go jih je tako brez domovine, da
si ne morejo dobiti niti potnega
lista od nikoder . . . Razen te ne-
srečne armade, v kateri je najti
slavna imena učenjakov, umet-
nikov, pisateljev, izumiteljev,
političarjev itd. so nekateri po-
samezniki, nikakor nesrečni, zla-
sti ne v primeri s trumani tri-
pinov, ki pa vendar mislijo in
čutijo, da se jim je zgodila naj-
večja krivica." Ltd.

Brali ste! Če bi jaz DANES
pisal o slovenskih izgnancih, bi
komaj našel bolj občutenih be-
sed kot jih je rabil Etbin Kri-
stan leta 1938, ko je pisal o iz-
gnancih drugih narodov, med
njimi tudi NEMCEV IN ITA-
LIJANOV! Poudarjam še en-
krat, tako je pisal Etbin Kristan,
poznejši in današnji poglavar
vseh tukajšnjih naših apostolov
titovstva!
Ali ni čudno, da ZDAJ, ko
je usoda zadel a izgnanstvom
in brezdomstvom in begunstvom
naše lastne brate SLOVENCE
in SLOVENKE, Kristan in nje-
govi soopostolji titovstva ne naj-
dejo za to *močeno tragedijo*
(Kristanove besede) nič druge-
ga kot umazana imena, blato,
kamen, obrekovanje?

Tisti med nami, ki imate da-
nes za svoje brate in sestre
SLOVENCE vsaj toliko čuteče-
ga srca, kot ga je imel Etbin
Kristan leta 1938 celo za Nemce
in Italijane — ODPRI SR-
CE, ODPRI ROKE — pa
podpirajte po najboljših močeh
LIGO KATOLISKIH SLOVEN-
CEV, ki skuša, kolikor se pač
da, omiliti to *mogočno tragedijo*,
v katero so začeli tisoči naših
bratov in sester iz natanko ena-
kih razlogov in natanko v takih
okolščinah, kakor jih je nave-
del Etbin Kristan leta 1938 o
Rusih, Židih, Armenci, Nem-
cih in Italijanih! — Zaplot.

MALI OGLASI

Furnezil

Popravljamo vsake vrste
Resetting \$15, čiščenje \$5
Termostat kontrola
Lahka mesečna odplačila
Chester Heating Co.
Govorimo slovensko
1193 Addison Rd.
ENdicott 0487

Novo vodstvo!

Popravljamo pralne stroje,
vacuum čistilce, električne likal-
nike, in druge električne pred-
mete. Mi kupimo in prodajamo
pralne stroje. Pridemo jih
iskat ter jih pripeljemo na dom.
St. Clair Repair Service
7502 St. Clair Ave.
EN 7215.

(M-T-x)

DELO DOBIJO

Delajte v

MODERNEM POSLOPU THE TELEPHONE COMPANY

potrebuje žensko za
hišno znanjenje
poslopij v mestu

Stalno delo — dobra plača

Poln ali delni čas

6 večerov v tednu

od 5:10 zv. do 1:40 zj.

Zglasite se v

Employment Office

700 Prospect Ave. soba 901

od 8 zj. do 5 pop. vsak dan

razen v nedeljo

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Išče se karpenterje

Stalno delo. Dobra plača. Ko-
gar zanima, naj se zgasi na
960 E. 185. St. (x)

ženske za čiščenje

Poln dnevni čas

od 6 zj. do opoldne

Plača

Stalno delo

Zglasite v employment office
5. nadstropje

Wm. Taylor Sons & Co.

(282)

Prodajalke

za

razne oddelke

Poln ali delni čas

začasno do božiča

Plača

Zglasite se v

Wm. Taylor Sons & Co.

(282)

Soba se odda

Odda se opremljena soba za
žensko ali moškega. Vprašajte
na 15634 Holmes Ave. (282)

Koledar za 1946

Kdor bi rad koledar za leto
1946, naj se zgasi pri
Frank Zakrajšku
6016 St. Clair Ave. (282)

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St.

Se priporočamo za izdelavo vseh
vrst slik po zmerni ceni. Odprto
ob nedeljah

Plačajte

račune za plin, elektriko in tele-
fon pri nas. Money Order po-
strežba od \$1.00 do \$10.00.

Mihaljevich Bros.

6424 St. Clair Ave.

(2. & 8. each month)

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA

Prescription Specialists

Vogel St. Clair Ave. in E. 68th

ENdicott 4213

Na tisoče Slovencev

se je poslužilo Asthma Nefrin
zdravil za nadoho in dobili so
olajšavo. To zdravilo dobite
pri nas.

Mandel Drug

Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.

SLOVENSKI LEKARNAR

15702 Waterloo Rd.

Cleveland 10, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30
dopolodne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

Hiša naprodaj

Na 1521 E. 80. Place, blizu
Wade Park, za 2 družini, 5 sob
vsaka, garaža za 3 avte, v jako
dobrem stanju; se prodaja pod
\$6,000. Kogar zanima naj po-
kliče za podrobnosti IV 6099.

(282)

Avtomobilska nesreča v Philadelphiji. — Na glavni cesti blizu Philadelphije se je
pripetila huda avtomobilska nesreča, ko je avto, v katerem se je vozilo pet veteranov in
eno dekle, zdrvel s ceste in se zaletel v drevo. Veterani so bili takoj mrtvi, dekle pa je
bila vržena iz avta 40 čevljev daleč in je kmalu na to izdihnila v bolnišnici.

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

Samo da b in bila namerila na kraljevsko ladje. Pred nekaj dnevi se je baje vračal oddelek nazaj v domovino. Nemci so bili na slovanskih tleh premagani in k zmagi danskega orožja je največ pripomogel vitez, ki je stal pred leti med uporniki na strani škofa Valdemara. Nikdo ga ni poznal, nikdo ni vedel od kod prihaja, nikomur ni tega povedal. Jambor je po vsem res spadal k neki veliki ladji.

Brodniki ta dan niso pustili otrok niti čez prag.

Večkrat se je že zgodilo, da jih je morská žena spravila v morje.

In ko so pogledali skozi ozke odprtine v stenah proti skalam, starega moza niso videli.

Zakaj bi ne moglo biti resnično, kar se pripoveduje o njem! ... Brodniške oči, bistre oči! Ribiški pogled vidi tudi na morskó dno. In zato so dobro videli, kako posušeni mož namigava ženi, plujoči okoli brega, kakor bi jo vabil k sebi. Imeli bi bili le iti dalje, napeti ušesa in slišali bi bili mnogo več.

"Če si morská žena, se ustavi, pridi na breg in me obišči. ... Kakor da si ji padla iz oči! — Ti moraš biti morská žena ..."

Plujoča žena v sivem nekaj morebiti belem oblačilu, se je ustavila in vprla pogled kviško proti skali.

"Toda je najkrajša pot do mojega zavetja."

Žena ni odgovorila; toda res je stopila na breg.

Njen korak je bil zdaj hiter, zdaj zopet omahujoč in počesen.

"Predno prideš v moje skrišališče, mi moraš odgovoriti! ... Ali si res morská žena?"

"Sem!"

"Torej mi bodi pozdravljena ..."

"Kaj hočeš od mene?"

"Le hitro pridi in vse izveš!"

Morská žena je švigala po skalah, kakor bi bil njen dom tukaj, a ne v valovih.

Mož ji je šel naproti.

Toda bilo mu je poznati, da se je hoje že odvalil. Komaj se je obdržal na nogah.

"Tu sem! ... Kaj hočeš od mene?"

Čudni puščavnik jo je najprej nekolikokrat premeril z očmi. Nato je nekolikokrat pokimal z glavo.

To bi bila lahko morská žena. O tem je pričal že izraz njenega obličja.

"Mnogo je, kar hočem od tebe. ... Toda to koristi tudi tebi. ... Ali poznaš dansko kraljico?"

Žena je povesila glavo in molčala. Videti je bilo, kakor da pomišlja.

"Vprašam te: Ali poznaš dansko kraljico?"

"Poznam. ..."

"Ali ti je znana pot do nje?"

"Znana ..."

"Torej poslušaj. — Tja pojdeš z mojim naročilom!"

"Kdo si ti?"

"Sem edini — pravi — danski kralj!"

"Ti?"

Morská žena je izrekla to besedo začudenja z najzasmehljivejšim izrazom.

"Čakam te več let, vedno samo švigneš mimo mene. ... Zato tako poslanstvo ni vreden nikdo izmed mojih podložnikov. ... Razumeš? ... Jaz sem ti kraljici. ... tedaj je bila mlada. ... meni je izprosil prostost. ... jaz sem ti kraljici škodoval. ... nameraval sem hudo proti nji. ... Ne čudi se, žena, kraljestvo je bilo moje. ... samo moje. ... in nikogar drugega. ... njen mož me je pripravil ob krono. ... Od tega časa nimam pokoja. ... Bil sem tudi škof. ... toda nevreden. ... prepotoval sem dolga pota, celo v Rim, slišiš, celo v Rim sem šel, tam sem oblekel to spokorno oblačilo. ... od tega časa ga nisem slegel. ... Toda tega kraljevanja mi je dovolj. ... pojdi in povej ji, da se odrekam danski kroni v prilog njenega sina. ... Ko ji to poveš, ji izruj z glave tri lase, prinesi mi jih, in šele tedaj se pomirim. ... Nikdo drugi mi jih ne sme prinesiti kakor morská žena. ... Ali hočeš iti, izvršiti moje naročilo in mi prinesiti tri lase s kraljičine glave? ... Tudi sebi koristiš. ... Tudi ti si zakleta. ... Morske žene niso od pravaka nič drugega kakor zakletkinje."

"Pojdem. ..."

"In če ne bom več živ, ko se vrneš, mi položi tri lase pod glavo. ... Tukaj me najdeš ležati!"

Morská žena je samo pokimala z glavo. ...

Njeno obličje ni pričalo o velikem številu let. ... Toda izraz groznih muk in blaznosti sta ji pridala še enkrat toliko let.

Čudni mož ji je dal v desnico pergamenten zavitek, katerega je nosil na golem telesu pod spokornim oblačilom. To je bila odpoved od kraljevskega prestola v korist Dagmarinega. ... Pristavljeni so bili tudi podpisi nekaterih danskih plemenašev.

Staremu možu je nato legal na obličje zadovoljnejši in zadovoljnejši izraz. ... Zdelo se je, da tudi njegovo oko izgublja grozen svet.

Kakor bi se mu ovenele ustnice vsak trenotek natezale na smehljaj. ... Srce mu je postalo lahko. ... In ta dan si je prvič upal k ribiškim kočam.

Najprej so pred njim vsi zbežali, toda polagoma so si upali k njemu, da so se z njim sprijaznili in izvedeli, da je z morskó ženo dobro znan, naj se je ne boje, da jim ne bo škodovala, vsaj dotlej, dokler bo živ.

In ribiči so se ta večer molili z otroci, da bi ta starček živel mnogo, mnogo let, da jim morská žena ne bode mogla škodovati.

XVII

Danska kraljica Dagmar je ravno dopovedala svojemu ljubljencu Valdemarku o Sobeslavu, kako je priboril s svetovlaclavskim praporom pri Chlumcu na saski meji najslajnejšo zmago nad kraljem Lotarom. ... Večkrat mu jo je morala ponavljati! Deček je poslušal mamico s pritajenim dihanjem, z žarečimi očmi, rdečimi ličji, in nežna ročica se mu je nehote stisnila v pest, kakor da se hoče prepričati, če bi ne mogla že vladati meča.

Dagmar je svojega sinčka odgajala sama. Kdo bi znal to boljše kakor njegova mamica!

Kdo bi mu mogel boljše pripovedovati o njeni domovini kakor ona sama! Kdo pa je tudi boljše poznal slavno preteklost češke vojvodine kakor Draguška Premislavna, katere učitelj je bil oče Dobrogost!

O poslednjih dogodkih v bordski kneževini na danskem kraljevskem dvoru niso imeli niti slutnje. Še večeraj je kraljica pravila sinu, da kar najprej pozovejo očeta Dobrogosta v Ringstedt. Valdemar ga je sicer že pozval, toda ni ga mogel dočakati in šel je dan za dnevom, kdaj ga zopet vidi.

"In kdaj pojdemo na Češko, mama?"

"Na češko — ljubo dete? — Ko dorasteš, ko bodeš mogel nositi oklep, čelado in meč."

"In zakaj, mama?"

"Da me boš mogel braniti!"

Pot na Češko je dolga — mnogo, mnogo tednov. ...

"Tako danes se pričnem učiti rabi meč, da te bom mogel enkrat braniti!"

Kraljica je pritislila dečka tesneje k sebi in ga kar najgorkeje poljubila na belo čelo, na katero so mu padali lasje kakor čisto zlato.

Ure, v katerih se je pečala z Valdemarom, je štela k srečnejšim svojega življenja.

Naenkrat so se polagoma odprle vrata v sobo, in komornik je naznanil, da neka čudna žena hoče na vsak način govoriti z njeno kraljevsko milostjo.

Ni in ni se pustila odpoditi iz predvorane.

"Brezdvomno potrebuje hitre pomoči. Lahko vstopi."

Komornikova glava med vrati je izginila, in za nekaj trenutkov se je pokazala na praga ženska s postrizenimi lasmi v sivem, nekaj brezdvomno belem oblačilu. Njenih korakov ni bilo niti slišati; priplazila se je kakor zračna prikazen.

Kraljica Dagmar se je ob pogledu na to ženo skoro stresla.

In začela se je skoro kesati, da ji je dovolila vstop.

Kraljevič se je tudi pritislil k materi, kar najkrajše je mogel.

Neznana ženska pa ga ni pustila iz oči.

"Morská žena sem. ... Toda ne boj se. ... ne storim ti zalega. ... tudi tvojemu ljubljencu ne. ... Venec iz morske trave, s katerim so ovili tvojo ladjo, ko si prihajala iz svoje domovine v novo domovje. ... je popolnoma vničil mojo moč napram tebi. ..."

Neznana ženska je govorila z enakomernim, ledenim glasom. ...

"Ali ti morem v čem pomagati?"

Kraljica se je na vsi premagovala, da bi nadvladovala notranji nemri, ki se je polastil.

"Ti — pomagati meni? — Tera neomejeno vladam po vodah. ... Ti — pomagati meni?"

Neznana ženska je zdaj la z najhripavejšim glasom.

Samo poteze bledega, po nelega obličja se niso izpremenile, kakor da so zledenele.

"K tebi prihajam s plovstvom od danskega kralja. ..."

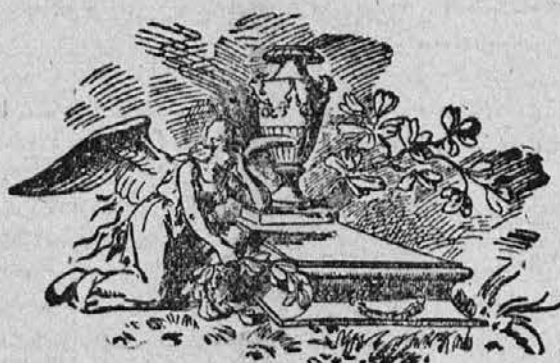
"Danski kralj je moj sin. ..."

Kraljica se je premagala, tudi glas ji je postal truden, odločen.

Dalje prihodnjice. ...

Kupujte Victory bonde. ...

1884

1945

Naznanilo in Zahvala

V bridki žalosti in globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nemila smrt posegla v našo družino in nam odvzela našega dragega in nikdar pozabljenega soproga in očeta

John Zulicha

ki ga je po mučni bolezni vsemogočni Bog poklical k sebi in je previden s svetimi zakramenti zatisnil svoje mile oči dne 24. oktobra 1945 v starosti 61 let. Doma je bil iz vasi Ošterc, fara sv. Križ pri Kostanjevici.

Po opravljeni slovesni pogrebni sveti maši v cerkvi Marije Vnebovzete je bil položen k večnemu počitku dne 29. oktobra 1945 na Kalvarijo pokopališče.

Tem potom se želimo prav prisrčno zahvaliti Msgr. Hribarju, Rev. Čelesniku in Rev. Tomcu za opravljeno slovesno pogrebno sveto mašo in druge cerkvene obrede.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so v blag spomin pokojnemu okrasili krto s krasnimi venci. Ravno tako lepa hvala tudi vsem, ki so darovali za svete maše, da se bodo brale za mir in pokoj njegove duše.

Lepa hvala vsem, ki so ga prišli kropiti na mrtvaškem ožru, ravno tako tudi vsem, ki so se udeležili svete maše in pogreba.

Prisrčna hvala članom in članicam društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, društva Slovenec št. 1. SDZ, Euclid Rifle klubu, ki so se v tako velikem številu udeležili pogreba, ter ga tako častno spremili do groba k večnemu počitku. Lepa hvala Mr. Rakarju, pevskega zboru Ilirija in pevskega zboru Slovan, ki so mu tako lepo zapeli v zadnji pozdrav. Lepa hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile pri pogrebu brezplačno.

Lepa hvala A. Grdina in Sinovi pogrebni zavodu za vso prijazno in postrežljivo naklonjenost, za vso pomoč in postrežbo in tako lepo urejen pogreb.

Ti, predragi soprog in oče, v globoki žalosti Ti še želimo: počivaj mirno v hladni ameriški zemlji. Tvoj blag spomin pa bomo ohranili v naših srcih do svidenja nad zvezdami.

Zalujoči ostali:

FRANCES ZULICH, soproga;

FRANCES, JOSEPHINE GRDINA in GENEVIEVE

BOHINC, hčere;

LOUIS GRDINA in JERRY BOHINC, zeta.

Cleveland, O., 3. dec. 1945.

Denar v stari kraj!

Po dolgem času so se zveze s našim starim krajem zopet obnovile in se sedaj že lahko pošlje denar v Jugoslavijo, Trst, Gorico in Italijo.

Božič ni več daleč, potreba in pomanjkanje pa je danes v starem kraju večje kot kdaj poprej. Zelo dobro in koristno delo boste storili, ako pomagate sedaj in takoj, ko so vaše pomoči najbolj potrebni.

Denarna naročila se sprejemajo v dolarjih, izplačajo pa se v Jugoslaviji v dinarjih, v Trstu, Gorici in v Italiji v lirah. Naročila se lahko pošljejo po navadni ali po zračni pošti ali po kabelnu. Potom kabelna je sedaj, ko je pomoč zelo nujna in navadna pošta še precej počasna, najbolj priporočljivo pošiljati. Vsaka pošiljatev je jasno čena. Poslati se more denar le osebam, za katere veste, da so živi in katerih naslovi so vam znani.

Ker ima Kollander mnogoletne izkušnje pri pošiljanju denarja kakor tudi v vseh drugih zadevah, ki se tičejo starega kraja, boste pač pravilno storili, ako se vedno obrnete na:

AUGUST KOLLANDER
v Slov. Narodnem Domu, 6419 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio

Kollander tudi sprejema naročila za pakete v staro domovino, vam preskrbi zabojke za take pošiljatev ter pomaga pri oddaji zavitek na tukajšnji pošti.

Kakor hitro se bo odprlo potovanje v staro domovino, bo Kollander med prvimi, ki bo prodajal parobrodne listke, tudi bo potoval v staro domovino, kadar bodo razmere dopustile ter tamkaj obiskal mnogo vaših sorodnikov, kot je to delal pred vojno.

Postrežba pri Kollanderju je vedno točna in zanesljiva.

Obrnite se torej nanj v vseh zadevah tikajočih se starega kraja.

FREE PICKUP AND DELIVERY

24 Hour Radio Service

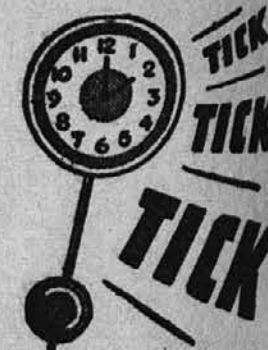
ON ALL MAKES

We have increased our Radio Dept. to take care of your demand.

Every job is guaranteed.

MALZ ELECTRIC
6902 St. Clair Call EN 4808

9. A. M. — 9. P. M.

Johnson's BACK PLASTER

VSE KARKOLI se potrebuje od zobozdravnika, bodisi izvlečenje zob, puljenje zob in enako, lahko dobiti v vašo polno zadovoljstvo pri dr. Zupniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas dopušča. Uradni naslov:

DR. J. V. ZUPNIK
6181 St. Clair Ave.

Nad North American banko in nad prodajalno žganja.

Vhod na 62. cesti, Knausovo poslopje.

(Nov. 29, Dec. 3. — vel on ...)